

ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНИТАРНЫХ
ВЕДАУ
І КАМУНІКАЦЫЙ

ЛІТАРАТУРНЫ
АУТОГРАФІМ

№ 11
ВОСЕНЬ
2025

*Дорогие филологи, авторы и
просто неравнодушные
читатели!*

Предлагаем вашему вниманию одиннадцатый (осенний) номер студенческого журнала **“ЛИТАРАТУРНЫ AUTOGRAPHUM”**, который выходит в электронном формате. В журнале публикуются стихотворения, проза, переводы, публицистические, журналистские материалы. Редакционная коллегия приглашает к творческому сотрудничеству всех желающих!

В данном выпуске журнала "ЛІТАРАТУРНЫ Autographum" вы можете познакомиться с творчеством студентов факультета гуманитарного знания и коммуникаций, учащихся Лицея ВГУ им. П.М. Машерова, которое наполнено позитивным осенним настроением. Предлагаем вашему вниманию творческие работы первокурсников, посвященные традиционным белорусским праздникам. Не теряют своей актуальности переводы классики русской литературы с иностранных языков, читательские отзывы на заданные темы. Наши юные лицеисты порадуют читателей своими работами, посвященными Великой победе.

Активный творческий поиск неизменно отличает филолога, который владеет словом, а слово правит миром. Читайте, обсуждайте, становитесь нашими авторами!

A handwritten signature in red ink, consisting of stylized initials and a long horizontal stroke.

*С уважением,
главный редактор Царева Дарья
студентка 22РГФ1Д ФГЗиК.*

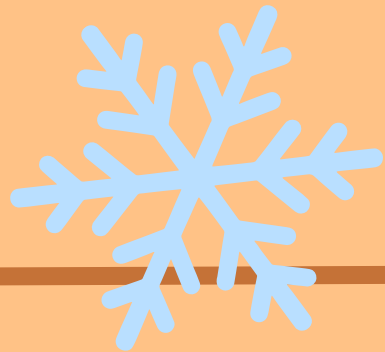
Калядны прынц у белым каралеўстве

Раніца прыйшла ў горад бялюткая і нячутная, як пуховае покрыва, кінутае на сонны свет. Зіма, сапраўдная, марозная і ціхая, укрыла кожную галінку, кожны дах, кожны квадратны сантыметр зямлі. З-за шчыльна замерзлых вокнаў хаты, дзе панаваў цёплы пах гарачай кавы, здавалася, што за шклом – зусім іншае каралеўства, далёкае і маўклівае.

І вось у гэтым маўклівым каралеўстве з'явіўся ён – Рыжык, дамашні кот, які, нягледзячы на ўсе ўтульнасці цёплага дома, заўсёды адчуваў у сабе заклік дзікай свабоды. Пасля доўгіх разважанняў перад шклом, з таямнічым бляскам у бурштынавых вачах, ён усё ж праслізнуў праз ледзь прыадчыненыя дзверы. Першыя крокі па снезе былі асцярожнымі, амаль баязлівымі. Мяккія лапкі-падушкі, прывыклыя да дываноў і гладкай падлогі, здзівіліся халоднай, нязвыклай мяккасці. Рыжык падняў адну лапу, потым другую, энергічна страсянуўшы ёй, нібы спрабуючы скінуць нябачны цяжар. Але цікаўнасць перамагла непрыязнасць.

Ён пайшоў. Спачатку павольна, пакідаючы за сабой маленькія, дакладныя адбіткі сваіх лапак – тонкія ўзоры на белым, некранутым палатне. Снег быў глыбокі, і кожны крок патрабаваў намаганняў, але Рыжык рухаўся з грацыёзнай лёгкасцю, нібы плыў па хвалях. Яго пухнаты хвост, звычайна высока падняты ў доме, цяпер быў злёгку апушчаны, як компас, які вывучае незнаёмую тэрыторыю. Вусы-лакатары дрыжалі ад кожнага павеву ледзянога ветрыку, улоўліваючы ледзьве прыкметныя пахі схаваных мышэй.

Свет вакол быў напоўнены цішынёй. Гукі глушыліся мяккім покрывам, і нават далёкі брэх сабакі здаваўся прыглушаным, нібы даносіўся з-пад вады. Рыжык, маленькі кароль у сваім белым каралеўстве, азіраўся, яго бурштынавыя вочы блішчалі ад увагі. Для яго кожная сняжынка, кожны ценёк ад дрэва былі часткай вялікага, нязведанага свету, поўнага таямніц і прыгод.

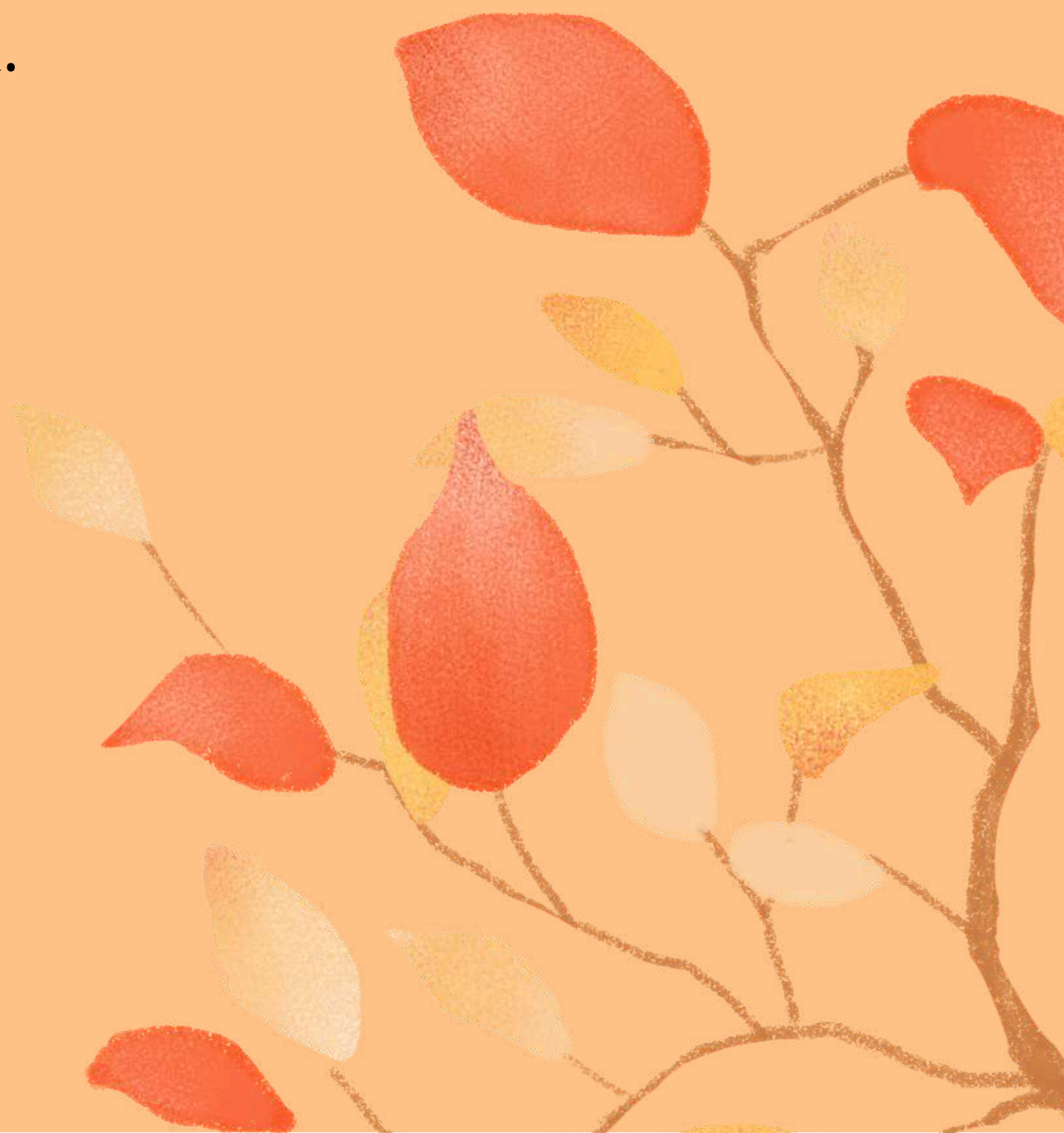
Ён прысеў, нібы драпежнік, які высочвае здабычу, назіраючы за маленькай птушкай, што скочыла з галінкі на галінку. Інстынкт паляўнічага, ніколі не згасаючы, на хвіліну абудзіўся ў ім, нягледзячы на мароз і нязручнасць снегу.

Але праз некалькі імгненняў, калі лапкі пачалі адчуваць ледзяную балючасць, а ў носе зашчымела ад халоднага паветра, Рыжык пачаў падаваць сігналы вяртання да цывілізацыі. Яго шлях быў адзначаны цяпер не толькі слядамі, але і невялікімі скачкамі, калі ён спрабаваў вытрасці снег паміж падушчак.

І вось, праз тыя ж дзверы, праз якія ён нядаўна адважна выслізнуў у невядомасць, ён зноў нырнуў у цёплае лона хаты. Спачатку ён замер на парозе, як маленькая снежная статуэтка, кроплі вады з яго лапак падалі на падлогу, а потым, з энергічным рухам, Рыжык скокнуў на цёплы дыванок ля каміна. Ён старанна вылізаў свае лапкі, працёрся аб цёплыя штаны гаспадара і, скруціўшыся клубком у любімым крэсле, пачаў гучна і задаволена мурлыкаць.

Ён быў здзічэлы, але такі родны, маленькі прынц, які здзейсніў сваё зімовае падарожжа. І ў гэтым мурлыканні, у яго бурштынавых вачах, што цяпер дрэмлюць у цяпле, адчуваліся і гонар ад перажытага, і салодкая радасць ад вяртання да роднага ачага. Зіма за акном працягвала сваё маўклівае каралеўства, але Рыжык ведаў, што ён – яе смелы, хоць і ненадоўга, даследчык.

Аляксандр Дземідовіч, 23БФ1д

Кніга ў маім жыцці

Многія, бачачы, як развіваюцца сучасныя тэхналогіі, лічаць, што кнігі не з'яўляюцца важнай часткай жыцця і што неўзабаве яны зусім будуць не патрэбныя. Але, на маю думку, гэта зусім не так, бо кніга – найлепшы сябар.

З самага дзяцінства я слухала казкі, якія чыталі мне мае бацькі з кніжак. Маю ўвагу заўсёды прыцягвалі прыгожыя ілюстрацыі і цікавая вокладка. Але маім першым знаёмствам з кнігай я ўсё ж такі лічу той момант, калі мне падарылі самую важную кнігу ў маім жыцці – «Буквар». Пасля гэтага я з нецярпеннем кожны дзень вярталася дадому і прасіла старэйшую сястру даць мне вывучыць яшчэ адну літару. А больш за ўсё мяне інтрыгаваў паўнаватасны тэкст у канцы майго «Буквара». Думка пра тое, што я змагу цалкам прачытаць цэлы тэкст, не давала мне спакою. А калі я нарэшце змагла прачытаць яго, майму шчасцю не было мяжы. Так пачалося маё сяброўства з кнігай...

А далей я пайшла ў школу і атрымала свае першыя вучэбныя дапаможнікі. Тады я зразумела, што кніга – гэта яшчэ і крыніца ведаў. Мае падручнікі вельмі дапамагалі і да гэтага часу дапамагаюць мне ў вучобе. У іх я магла прачытаць новыя, цікавыя і важныя факты, якія не паспявала расказаць настаўніца на ўроку.

Я вельмі палюбіла кнігі. Я дагэтуль лічу, што кніга – гэта найлепшы падарунак. Кожная старонка кнігі – гэта цікавая гісторыя, трагічная падзея, светлая думка. Кніга вучыць мяне жыццю і дапамагае ў ім.

У канцы хочацца адзначыць, што кніга ў маім жыцці з'яўляецца вельмі важнай рэччу. Яна вучыць мяне, цікавіць і проста з'яўляецца маёй сяброўкай у гэтым жыцці.

Крastoўская Ксенія, 11 М класа Ліцэя ВДУ імя П.М. Машэрава.

Праца выканана пад кіраўніцтвам дацэнта кафедры беларускай і рускай філалогіі, настаўніка беларускай мовы Ліцэя ВДУ імя П.М. Машэрава Г.К. Семяньковай.

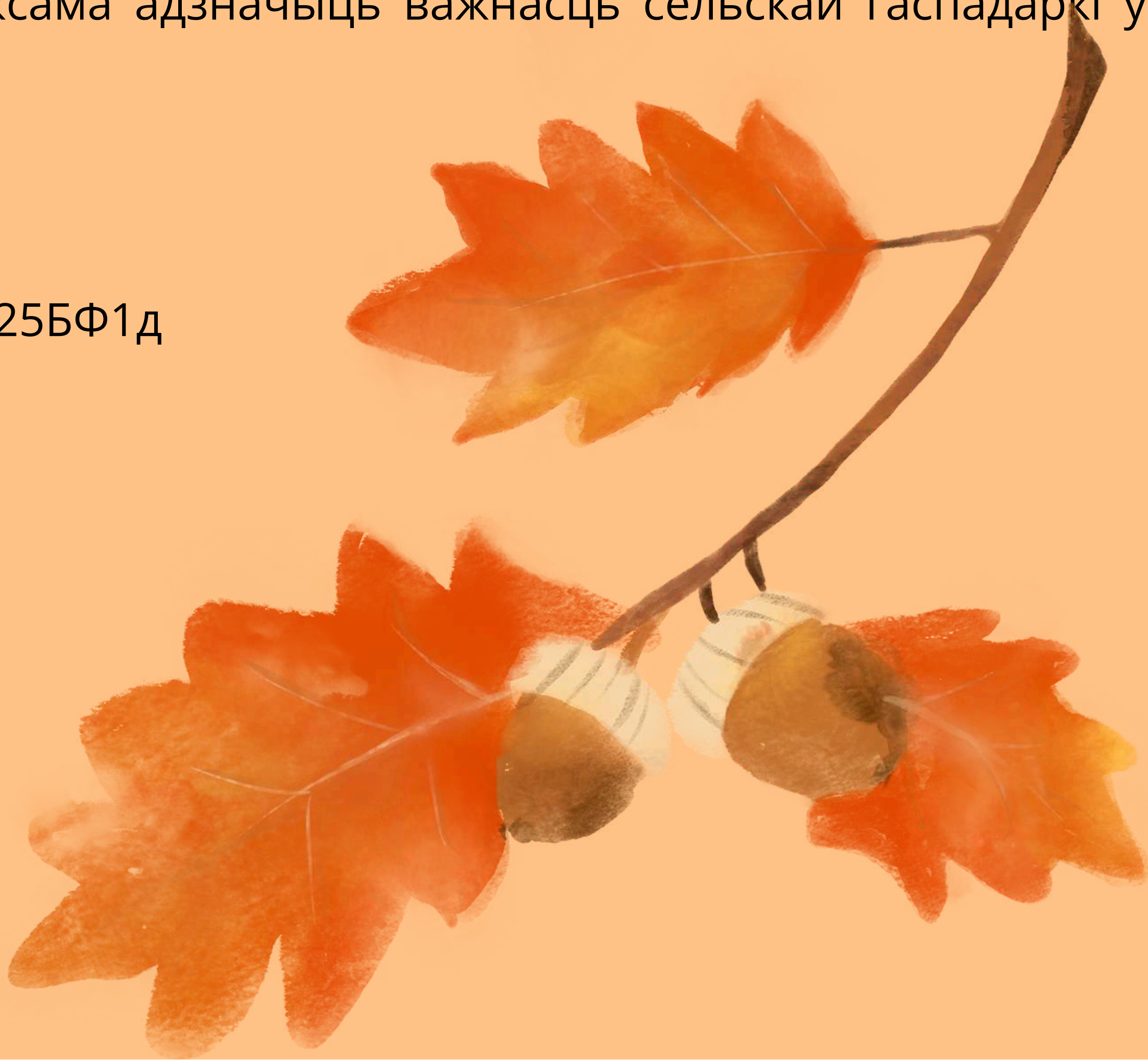
**Першакурснікі спецыяльнасці “Беларуская філалогія”
асэнсоўваюць беларускі народны каляндар**

Восеньскае свята Багач – гэта традыцыйнае беларускае свята, якое адзначаецца ў час ураджаю, звычайна ў кастрычніку. Яно сімвалізуе падзяку за добры ўраджай і адзначае завяршэнне сельскагаспадарчых работ. У гэты дзень людзі праводзяць розныя абрады і звычаі, звязаныя са жнівом, бласлаўляюць новы ўраджай.

На свяце Багач часта ладзяцца кірмашы, дзе можна купіць прадукты, вырабы народнай творчасці і іншыя тавары. У многіх рэгіёнах Беларусі захаваліся старажытныя звычаі, якія былі падобныя да абрадаў, звязаных з ураджаем, напрыклад, пляцэнне з каласоў або гарбузамі.

Свята Багач – гэта не толькі час радасці за ўраджай, але і магчымасць для людзей сабрацца разам, дзяліцца гісторыямі і традыцыямі, а таксама адзначыць важнасць сельскай гаспадаркі ў жыцці грамадства.

Сідарэнка Міхаіл, 25БФ1д

Багач – свята новага ўраджаю. Пасля яго ў Беларусі можна было пачынаць сеяць азімыя. Таму з аднаго боку: “Багач, кідай рагач і з агарода прэч”, а з іншага: “Багач – закідай рагач, бяры сявенку і сей памаленьку”.

У розных мясцовасцях Багача маглі адзначаць у розныя дні, звычайна яго прымяркоўвалі да царкоўных святаў. Часта – да Другой Прачыстай (Раства Прасвятой Багародзіцы) – 21 верасня. Бо “На Прачысту – усё ў полі чыста”. Але спраўлялі не толькі ў гэты дзень, а і ў іншыя святы, блізкія да восеньскага раўнадзенства. Калі, напрыклад, у вёсцы была царква ці каплічка ў памяць святога, чый дзень святкуецца ў гэты час, то і Багач прымяркоўваўся да гэтага дня.

Ёсць вядомае апісанне святкавання Багача ў Ігуменскім павеце, апублікаванае Адамам Багдановічам (у Ігуменскі павет уваходзіла частка тэрыторыі сучасных Пухавіцкага, Бярэзінскага і Клічаўскага раёнаў).

Паводле яго, галоўную ролю ў абрадзе гэтага свята грае “багач” ці “багацца”. Гэта “лубка” (лубяны кошык) жыта з устаўленай у яе васковай свечкай. “Багач” стаіць на працягу цэлага года ў доме чарговага гаспадара, ля абразоў. У святочны дзень свечка запальваецца. Запрашаюць святара для служэння малебну, што служыцца перш за ўсё ў тым доме, дзе стаіць “багач”. Потым гаспадар услед за святаром нясе “багача” у наступны двор, дзе іх сустракаюць гаспадары. Для сустрэчы ставяць на двары стол, пакрыты белым абрусам і застаўлены “лубкамі” жыта, пшаніцы, ячменю ці іншага хлеба. “Багач” ставіцца на стол да хлябоў, і служыцца кароткі малебен. Святар і ўсе, хто яго суправаджаюць, запрашаюцца ў хату для пачастунку, а “багач” ставіцца на покуці. І так абыходзяць па чарзе ўсе хаты.

На другім канцы сяла зганяюць усю жывёлу, і калі абыдуць усе двары, то абносяць “багача” вакол жывёлы. Пасля гэтага адносяць яго ў дом да чарговага гаспадара, дзе ён і застаецца цэлы год. Верылі, што дзякуючы яму ў хаце будуць багацце і шчасце.

Удзельнікі святкавання ладзілі сумесную вячэру з адметнымі песнямі. Гэта лакальны варыянт Багача. Не ўсюды ў святкаванні ўдзельнічала свечка.

Але ёсць тое, што аб'ядноўвае ўсе вядомыя згадкі Багача. Гэта калектыўнае свята ў гонар новага ўраджаю. Яго частка – агульная вячэра, а дзесці нават і кірмаш. Калі скончыліся палявыя работы, можна набыць ураджай, прыдбаць абноўкі. Тады ж наступае восеньская пара вяселляў.

У некаторых мясцовасцях жыта і воск для “багача” збіраліся з усёй вёскі і падмяняліся тады, калі свечка згарыць. А ў іншых жыта і свечку падмяняў штогод чарговы гаспадар, прычым жыта для гэтага вымалочвалася з першага, “зажыначнага” снапа. Тады падмененае “багачовае” жыта змешвалася са звычайным і ўжывалася на насенне. Ці ёсць тут адгалоскі старажытных селярных культаў, цяжка сказаць. Сувязь багачовай свечкі з імі аспрэчваецца.

Але безадносна да гэтай праблемы хочацца зазначыць вось што. Беларускае сялянства мела свой хранатоп, непарыўна звязаны з яго жыццёвым цыклам і рытмам. Змянялася жыццё. Усё больш беларусаў станавіліся гарадскімі жыхарамі. Але здаецца, што поле і пушча – дагэтуль частка нашай анталогіі...

Чапёлкін Іван, 25БФ1д

“Багач” – адно з самых старажытных і найбольш важных сельскагаспадарчых святаў, якое завяршала цыкл ураджаю.

А праходзіла яно так: у першую хату, дзе знаходзіўся Багач, запрашалі святара. Багач уяўляў сабой лубок са збожжам і запаленай свечкай. Яго пераносілі па ўсёй вёсцы, да ўсіх жыхароў. Потым усе ўдзельнікі пераходзілі ў хату, у якой гэты Багач заставаўся на год. Там адбывалася свята, застолле. Яго ставілі ў чырвоным куце над абразамі.

Свята Багач святкавалі цэлы тыдзень: праходзілі восеньскія кірмашы, хлопцы выглядалі дзяўчат, дзяўчыны знаёміліся з хлопцамі. У гонар свята дзяўчаты куплялі чырвоныя хусткі і чакалі жаніхоў.

Былі наступныя абрады і вясёлыя забаўлянкі, вадзяныя гульні, танцы, песні (усе гэтыя традыцыі накіраваны на ўспамін поспехаў у жніве), вячэры з блінамі, хлебам і іншымі стравамі, зробленымі з ураджаю.

Свята Багач сімвалізуе ўдзячнасць за ўраджай, умацаванне традыцыйных святочных надзей на добры ўраджай на наступны год.

Буева Кацярына, 25БФ1д

"Багач" – гэта старажытны беларускі абрад, які адзначаюць у дзень восеньскага раўнадзенства (22-23 верасня) ці найбліжэйшую да гэтай даты нядзелю. Гэта свята завяршэння ўраджаю, падзякі Зямлі за яе дары і заклік да дабрабыту на наступны год.

Назва свята паходзіць ад слова "багацце". Яго цэнтральным сімвалам з'яўляецца "Багацень" – спецыяльны букет ці вянок. У адрозненне ад "Дажынак", дзе галоўны сімвал – вянок з жытніх каласоў, Багацень збіраюць з усіх відаў ураджаю: апошнія каласкі жыта і пшаніцы, гародніна, садавіна, кветкі, каліна, каноплі. Гэта зборны вобраз усяго, чым узнагародзіла Зямля.

Абрад праводзіўся ў цэнтры вёскі каля вогнішча. Людзі прыходзілі туды са сваімі дарамі з ніў і агароджаў. Галоўны "Багацень" уплятаўся найбольш паважанымі жанчынамі і ўсталёўваўся на пачэсным месцы. Вакол яго вадзілі карагоды, спявалі спевы-вялічбы, у якіх дзякавалі прыродзе і прасілі багацця на наступны год:

"Багач – багацець, а мы яму гэтага жадаем!"

Пасля абраду Багацень захоўвалі да наступнага севу. Першыя горсткі збожжа пры пасеве дабаўлялі менавіта з яго, веручы, што гэта перадасць сілу мінулага ўраджаю новаму, забяспечыўшы добры прыбытак.

Сёння Багачаджывае сваё другараднае нараджэнне. Яго святкуюць у этнаграфічных музеях, культурных цэнтрах і нават у школах, адраджаючы традыцыі продкаў. Гэта свята – не проста фальклорны элемент. Гэта глыбокі сімвал адзінства чалавека з прыродай, падзякі за яе дары і надзеі на ўрадлівую зямлю і поўны запас у дамоўі.

Ждановіч Дар'я, 25БФ1д

Восеньскія Дзяды

Восень – час, калі прырода запавольвае свой бег, а ночы становяцца даўжэйшымі. Менавіта ў гэты перыяд, паволе беларускіх народных вераванняў, мяжа паміж светам жывых і светам продкаў становіцца найбольш тонкай. Адным з найбольш важных і шаноўных святаў, прысвечаных памінанню продкаў, з’даўна з’яўляюцца *Восеньскія Дзяды*.

Рытуал падрыхтоўкі пачынаўся за некалькі дзён. Сям’і прыбіралі ў хатах, мылі вокны і падлогу. Асаблівую ўвагу надавалі ўборцы на сямейных могілках: прыбіралі лісце, падноўлівалі крыжы, клалі свежыя галіны хвоі. Вялікае значэнне мела наведванне лазні. Пасля сямейнага шыцця венік, міску з вадой і часты ручнік пакідалі для продкаў, сімвалічна запрашаючы іх ачысціцца.

Цэнтрам усяго свята быў урачысты абед. Стол накрывалі белым абрусам, часта з цёмнай вышыўкай па краях – гэты колер асацыяваўся з памяццю і жалобай. Посуд і стравы мелі глыбокі сэнс.

На сталі ставілі дадатковыя прыборы – талерку і чарку, прызначаныя выключна для продкаў. На гэтую талерку кожны з прысутных клаў па некалькі лыжак кожнай стравы.

Галоўныя стравы гатавалі ў няцотнай колькасці. Часта гэта былі каша (сімвал жыцця і ўрадлівасці), мяса, квашаная капуста, бліны і мёд.

Пачатак вячэры суправаджаўся запаленай свечкай, якую пасля гасілі не дзьмучы, а прыкрываючы хлебнай скарынкай.

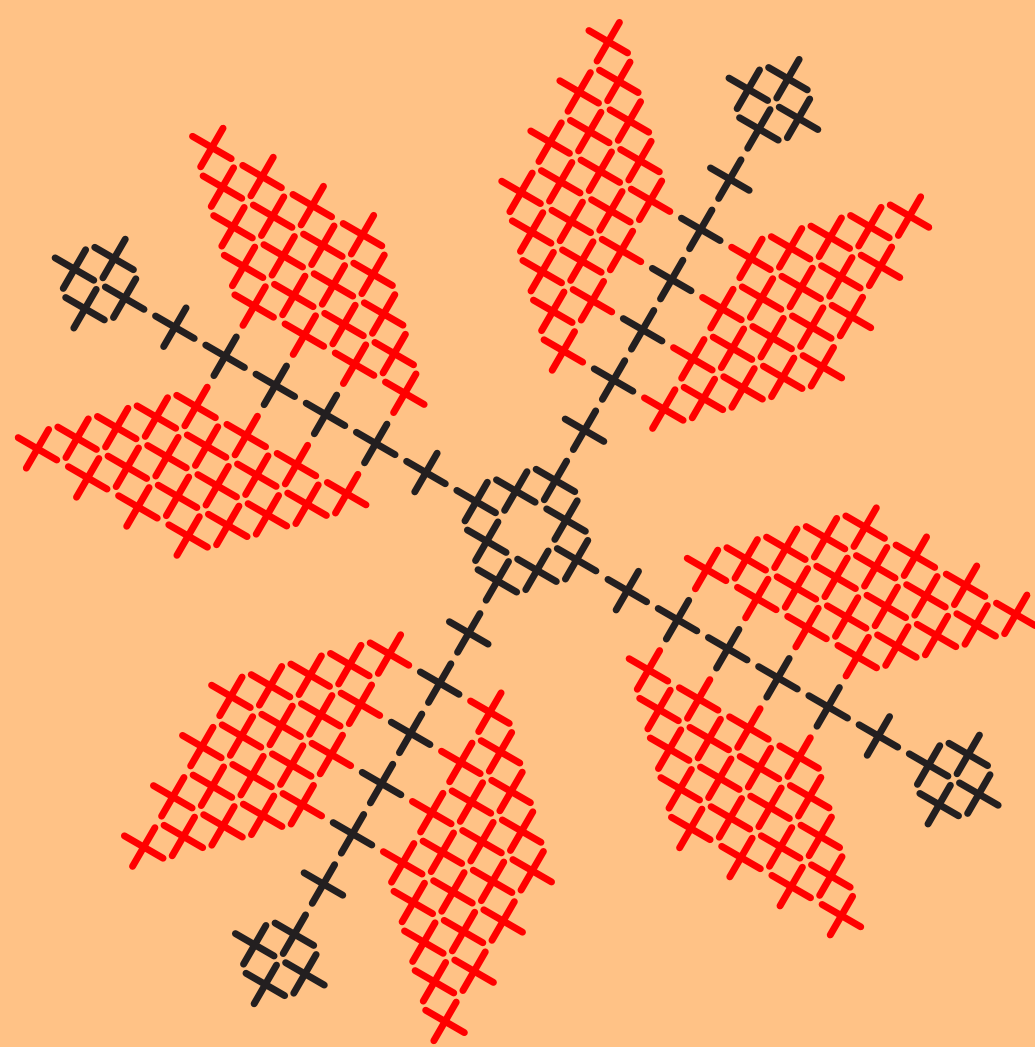
Падчас трапезы гаварылі ціха і паважна, упамінаючы нябожчыкаў добрым словам, апавядалі гісторыі з іх жыцця. Лічылася, што гэтыя размовы чуюць душы продкаў. Каб даць ім магчымасць свабодна наведаць дом, адно з вокнаў або дзверы трымалі прыадчыненымі. Усю ноч пасля вячэры стол не прыбіралі, пакідаючы ежу і посуд для продкаў.

Традыцыя святкавання Восеньскіх Дзядоў жыве і сёння, арганічна пераплятаючыся з хрысціянскімі святамі – Дзмітрыеўскай суботай у праваслаўных і Днём усіх святых у католікаў. Гэта сведчыць аб тым, што павага да продкаў і памяць пра іх застаюцца важнай часткай нацыянальнай самасвядомасці беларусаў.

Восеньскія Дзяды – гэта не проста абрад, а жывы сімвал непарыўнай сувязі пакаленняў. Свята вучыць памятаць сваё паходжанне, шанаваць сямейную гісторыю і перадаваць традыцыі. Яно дапамагае адчуць, што нашы продкі заўсёды застаюцца з намі праз памяць, гісторыі і стравы, якія мы гатуем у іх гонар.

Дзятлоўская Валерыя, 22БФ1д

Peculiar was our meeting. What a
yawn
The empty gossip seemed in the
salon.
While casting glances, seeking for
console,
Two strangers found a kindred
soul.

We did not try to find our own
voice
Inside the inmost of a stranger's
heart.
We spent the evening making awful
noise
And hiding gloom behind a smile so
hard.

The bond of our souls was not an
outburst,
The passing one which our lips had
breathed.
It was a flight of fancy unrehearsed,
It was some gleaming shine of
thought released.

On entering the nonsense
conversation –
None too sincerely, a common
social grace –
We could do nothing but devote
attention
To one another's interested face.

**Перевод выполнен
преподавателем кафедры
германской филологии
Соловьевой И.А.**

While pulling the wool over
other's eyes
With idle chatter and a witty jest,
We recognized the shared
haughty chuckle in disguise
Belonging to the Spartan boy who
let a fox cub gnaw his chest.

We could not cease the argument
till dawn.
The fight was truthful, harsh and
stern,
Although we did not have a clue
If we would ever have another
rendezvous.

We outraged all norms in
controversy
Like deadly enemies, insensible to
mercy.
We brotherly shook our hands in
farewell.
The night was up, we had no
more to tell.

Мы странно сошлись. Средь
салонного круга,
В пустом разговоре его,
Мы словно украдкой, не зная
друг друга,
Свое угадали родство.

И сходство души не по чувства
порыву,
Слетевшему с уст наобум,
Проведали мы, но по мысли
отзыву
И проблеску внутренних дум.

Занявшись усердно
общественным вздором,
Шутливое молвя словцо,
Мы вдруг любопытным,
внимательным взором
Взглянули друг другу в лицо.

И каждый из нас, болтовнею и
шуткой
Удачно мороча их всех,
Подслушал в другом свой
заносчивый, жуткой,
Ребенка спартанского смех.

Оригинал

Каролина Павлова

«Мы странно сошлись»

И, свидясь, в душе мы чужой
отголоска
Своей не старались найти,
Весь вечер вдвоем говорили
мы жестко,
Держа свою грусть взаперти.

Не зная, придется ль увидеться
снова,
Нечаянно встретясь вчера,
С правдивостью странной,
жестоко, сурово
Мы распрю вели до утра,

Привычные все оскорбляя
понятья,
Как враг беспощадный с
врагом,–
И молча друг другу, и крепко,
как братья,
Пожали мы руку потом.

DON'T TRUST YOURSELF

Don't trust, don't trust yourself, young dreamer,

As it were ulcer, fear inspiration...

It's heavy nonsense of sick soul of yours

Or captive thought's irritation.

Do not search there vainly for the signs of heaven:

That's boiling blood, that's power overload!

Come faster drain your life in worries,
And spill the poisonous liquor!

Or happens to you in a cherished, lovely moment

To open in the soul been far ago so silent

A virgin source yet unknown,

Plain, sweetening sounds full of,
Don't listen to them, don't indulge in them,

Throw on them cover of oblivion:
By verse so measured and by word so cold

You won't convey their meaning.

Should sorrow sneak into your soul's cache,

Or enter passion with a storm and blizzard,

Don't come out then for noisy feast of people

With mad companion of yours;
Don't humiliate yourself. And be ashamed to market

Your rage, despair obedient
And pus of soul's wounds naughtily to flaunt

Перевод
студентом

выполнен
24РГФ1д

Отвалко Арсением

For simple-minded rabble's wonder.

What's it to us, you anguished or not?
For what we are to know your worries,

Hopes silly of initial years,
Evil regrets of mind of yours?
Behold: in front of you goes, playing
The crowd upon its usual way
On festive faces, seen barely the
trace of cares,
A tear obscene you find not.

And meanwhile there's hardly one,
Who wasn't crushed by a severe
torture,

Who earned their premature
wrinkles

Without a crime or a loss!..
Believe: they find your lament and
reproach ridiculous,
With tune of yours rehearsed,
Like a cheek-blushed tragic actor,
Swinging a cardboard sword...

Оригинал

Михаил Лермонтов “Не верь себе”

Не верь, не верь себе, мечтатель
молодой,

Как язвы, бойся вдохновенья...

Оно – тяжелый бред души твоей
больной

Иль пленной мысли
раздраженье.

В нем признака небес напрасно не
ищи:

То кровь кипит, то сил
избыток!

Скорее жизнь свою в заботах
истощи,

Разлей отравленный напиток!

Случится ли тебе в заветный,
чудный миг

Отрыть в душе, давно
безмолвной,

Еще неведомый и девственный
родник,

Простых и сладких звуков
полный, –

Не вслушивайся в них, не
предавайся им,

Набрось на них покров
забвенья:

Стихом размеренным и словом
ледяным

Не передашь ты их значенья.

Закрадется ль печаль в тайник
души твоей,

Зайдет ли страсть с грозой и
вьюгой –

Не выходи тогда на шумный пир
людей

С своею бешеной подругой;

Не унижай себя. Стыдися торговать

То гневом, то тоской послушной

И гной душевных ран надменно
выставлять

На диво черни простодушной.

Какое дело нам, страдал ты или нет?

На что́ нам знать твои волненья,

Надежды глупые первоначальных лет,

Рассудка злые сожаленья?

Взгляни: перед тобой играючи идет

Толпа дорогою привычной,

На лицах праздничных чуть виден след
забот,

Слезы не встретишь неприличной.

А между тем из них едва ли есть один,

Тяжелой пыткой не измятый,

До преждевременных добравшийся
морщин

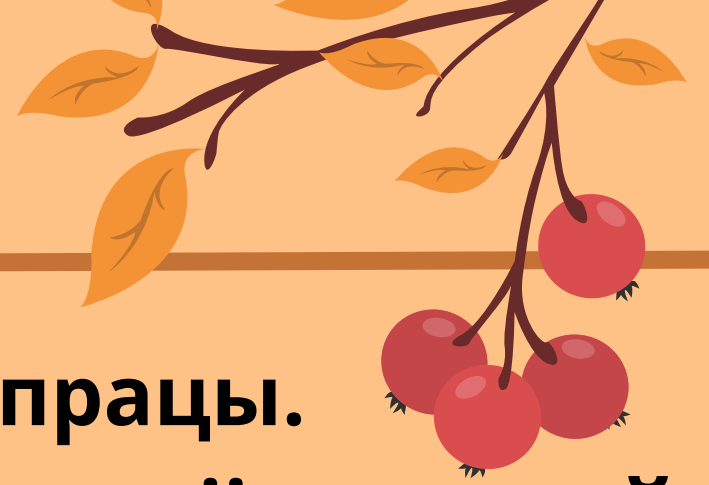
Без преступленья иль утраты!..

Поверь: для них смешон твой плач и твой
укор,

С своим напевом заучённым,

Как разрумяненный трагический актер,

Махающий мечом картонным...

Знаёмім чытачоў часопіса з вынікамі крэатыўнай працы. Дацэнт кафедры беларускай і рускай філалогіі, настаўнік беларускай літаратуры Ліцэя ВДУ імя П.М. Машэрава Г.А. Гладкова прапанавала ліцэістам творчае заданне, з якім яны выдатна справіліся.

“Прарыў Перамогі – гонар Беларусі”

Прайшло ўжо 80 гадоў, як скончылася Вялікая Айчынная вайна, але да гэтага часу мы памятаем пра яе і чуем яе адгалоскі. Дзень Перамогі для кожнага з нас – гэта асаблівы дзень. Няхай мы ніколі не ваявалі, але мы адчуваем у гэты дзень асаблівую атмасферу радасці і адначасова смутку. Нам у чарговы раз прыходзіцца абараняць гістарычную праўду пра генацыд беларускага народа падчас Вялікай Айчыннай вайны.

Мы, маладое пакаленне, нарадзіліся пасля вайны, але мы ведаем гэту вайну і яе перамогі. Мы імі ганарымся.

На вайне бываюць асаблівыя перамогі – перамогі ў няроўным баі, загадзя асуджаныя на паражэнне, і ўсё ж атрыманыя! Прарыў партызанамі фашысцкай блакады ва Ушацкім раёне ў маі 1944 – адна з такіх. І менавіта мемарыяльны комплекс “Прарыў” – велічны помнік героям партызанскага руху, размешчаны ва Ушацкім раёне Віцебскай вобласці.

Мемарыяльны комплекс заснаваны ў гонар самаахвярнага прарыву нямецкай блакады сіламі партызан Полацка-Лепельскага злучэння. Для правядзення карнай аперацыі фашысты сцягнулі ва Ушацкі раён больш за 60 тысяч нямецкіх салдат. Абаронцы беларускай зямлі перамаглі ворага ў цяжкай бітве і вывелі з фашысцкага акружэння больш за 15 тысяч жыхароў навакольных вёсак. Нягледзячы на вялікія страты, партызаны пад камандаваннем Уладзіміра Лабанка пасля прарыву працягвалі гераічна змагацца да злучэння з салдатамі Чырвонай Арміі, якое адбылося ў чэрвені таго ж года.

Пра вайну ў маёй сям’і ведаюць не па чутках. Мая прабабуля, Алена Зіноўеўна Гараднічая (Каласоўская) адносіцца да катэгорыі дзяцей вайны. Яна расказвала, што вясной 1944 года азварэлыя захопнікі здзейснілі карныя дзеянні супраць партызан і мірнага насельніцтва...

11 красавіка 1944 года фашысты пачалі самую буйную за гады Вялікай Айчыннай вайны карную аперацыю супраць партызан. 25 сутак партызаны вялі цяжкія баі. 30 красавіка былі пакінуты Ушачы. 230-кіламетровая партызанская абарона скарацілася ўсяго да васьмі кіламетраў. Карнікі блакіравалі народных мсціўцаў у Матырынскім лесе, і ў ноч з 4 на 5 мая партызаны пайшлі на прарыў варожага кола.

Загінулі ў тыя дні і тысячы мірных жыхароў, якія разам з партызанамі рушылі ў прарваную магутным ударам брэш. Маці беглі па полі, прыціскаючы да сябе немаўлят. Старыкі і дзеці падалі, скошаныя варожымі кулямі. Зямля паўсюдна была ўслана мёртвымі цэламі, а ў бліжэйшай рэчцы вада зрабілася чырвонай ад крыві.

У ноч прарыву партызаны разграмілі варожыя гарнізоны ў вёсках Паперына і Новае Сяло і вывелі разам з сабой з акружэння больш за 15 тысяч мірных жыхароў. Народныя мсціўцы згубілі падчас тых баёў каля 2-х тысяч чалавек, але страты карнікаў былі ў разы большымі. Партызанскія брыгады, якія выйшлі з варожага акружэння, захавалі баяздольнасць і працягвалі барацьбу з фашыстамі аж да моманту, калі сустрэліся з часткамі дзеючай арміі. Прабабуля Лёля расказвала, што падчас прарыву варожай блакады забілі яе дзядзьку-партызана Цімафея.

У мяне слёзы наварочваліся кожны раз, калі я чуў гісторыю дзяцінства прабабулі. Кожны раз я задаю сабе пытанне: “Як людзі, на долю якіх выпала столькі нягод і няшчасцяў, змаглі не зламацца духам? Адкуль яны знаходзілі сілы жыць, працаваць, вучыцца, радавацца самаму малому?”

На жаль, у канцы мінулага лета памёр яшчэ адзін сведка вайны – 90-гадовая прабабуля Лёля. Яна ўсё жыццё пражыла у вёсцы Рыбакі, што знаходзіцца ўсяго за пару кіламетраў ад мемарыяльнага комплексу “Прарыў”, які быў адкрыты на месцы памятнай бітвы ў гонар 30-гадовага юбілею вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў. Над яго стварэннем працавалі скульптар А. Анікейчык і суаўтары мемарыяльнага комплексу “Хатынь” Ю. Градаў і Л. Левін. Для ўвасаблення задумы творцы выкарыстоўвалі матэрыялы, якія сімвалізуюць моц, магутнасць і веліч духу – бетон, бронзу, граніт.

Уваход на тэрыторыю комплексу пачынаецца з брукаванай дарогі. Гэта частка рэальнага шляху, па якім ішлі на прарыў савецкія абаронцы ў тую памятную майскую ноч. Дарога вядзе да маштабнага манумента. Кампазіцыя прадстаўляе сабой 11-метровую бетонную сцяну, расшчэпленую напалам, якая з’яўляецца сімвалам прарыву акружэння. У разрыве сцяны знаходзіцца 9-метровая бронзавая статуя партызана з аўтаматам у руцэ, выяўленага ў руху. Справа ад фігуры размешчаны 33 памятныя пліты. На іх напісаны імёны людзей, жыццё якіх абарвалася ў час карнай аперацыі і выхаду з акружэння. Побач знаходзіцца брацкая магіла, дзе пахаваны партызаны, чые імёны засталіся невядомымі. Яшчэ адзін элемент комплексу – кампазіцыя з трох бронзавых вінтовак, складзеных у выглядзе піраміды. Яна сімвалізуе выкананы перад Радзімай вайсковы абавязак. Побач з мемарыялам у памяць пра 16 партызанскіх брыгад, якія ўдзельнічалі ў прарыве акружэння, высаджана 16 дубоў.

Унікальная баявая аперацыя “Прарыў” паспрыяла больш хуткаму вызваленню Беларусі і назаўсёды застанеца ў ваеннай гісторыі прыкладам неверагоднай мужнасці.

І кожны год, у майскія дні, я разам з сям’ёй, як і большасць ушачан і гасцей Ушаччыны, наведваю легендарны “Прарыў”, ускладаю кветкі на пліту, на якой высечана сярод іншых прозвішчаў прозвішча Рабчонак Цімафей (гэта прабабулін дзядзька-партызан, які загінуў), тым самым аддаючы даніну памяці і шаснаццаці партызанскім брыгадам Полацка-Лепельскай зоны, якія вясной 1944 года здзейснілі прарыў варожага блока. Іх было 17185 супраць 60000. Тут мужнасць народа перамагла смерць і стала неўміручасцю.

Подзвіг народа ў гады вайны шмат да чаго нас абавязвае: быць моцнымі, адказнымі, шанаваць тое, што ў нас ёсць, любіць Радзіму. Мы не маем права забываць наша мінулае!

І бронзавая статуя партызана на мемарыяльным комплексе “Прарыў” завяшчае нам – маладому пакаленню – берагчы Радзіму, рабіць усё дзеля таго, каб жахі вайны не паўтарыліся.

Мы, сённяшняе пакаленне XXI стагоддзя, павінны ганарыцца Беларуссю, шанаваць мірны час, ніколі не забываць сваё мінулае. Мы не выпрабавалі на сабе ўсіх нягод ваеннага часу, мы не ведаем, што гэта такое, але мы ўдзячныя тым людзям, якія даравалі нам жыццё.

Мы – мірны народ, мы хочам жыць шчасліва і ў згодзе з брацкімі народамі. Няхай у нашым мірным небе лётаюць буслы, а на зямлі нараджаюцца дзеці, прыгажэюць нашы гарады, пасёлкі і вёскі, кіпіць жыццё і спяваюцца песні! Мы за мір ва ўсім свеце!

Крахотка Ілья, 10 М класа Ліцэя ВДУ імя П.М. Машэрава

**Вклад женщин в победу в Великой Отечественной войне.
Зинаида Туснолובה-Марченко**

Беларусь – это страна с богатой историей, культурой и прошлым. Люди, живущие здесь, испытывают гордость за подвиги, что совершили их соотечественники, за тяготы, через которые они прошли. Родители воспитывают в детях чувство патриотизма к Родине, напоминая о том, как важно не забывать прошлое, чтобы построить светлое будущее. Жители городов занимаются развитием национальной культуры, передают знания о родном языке, традициях и обычаях, культуре. Чтобы понять менталитет белорусского народа, существует большое количество музеев, галерей, выставок, памятников, литературных и художественных произведений, которые создали наши предки.

Строки белорусских поэтов наполнены любовью и гордостью за Родину, отражают патриотизм и духовную жизнь народа:

Быць

*Быць Беларусам – гэта значыць,
Свайго ні гуку не забыць,
Усё чужое перайначыць,
Каб Беларусі вечнай быць!*

*Быць Беларусам – гэта значыць,
За родны край згараць на дым,
Па-беларуску чуць і бачыць
На гэтым свеце і на тым.*

Р. Барадулін

В наше время актуальной темой остается сохранение прошлого нашей страны. Именно благодаря ему и чувствуешь гордость за свою Родину. Наша страна стала свидетельницей страшнейших войн, понесших за собой миллионы смертей, разрушений тысяч городов и деревень, попыток истребить всю белорусскую нацию и уничтожить её культурное наследие. Важная страница в нашей истории – Великая Отечественная война.

22 июня 1941 года в 4 часа утра нацистская Германия напала на Советский союз. Первой страной, принявшей на себя её удар, была Беларусь. Отважно держались защитники Брестской крепости. Значимы битвы под Минском, Оршей, Гродно, Могилевом, Борисовом. Во всех этих битвах и сражениях принимали участие наши соотечественники – мужчины, женщины и дети. Они храбро и стойко, до последнего патрона защищали свою Родину. У меня вызывают гордость подвиги белорусских женщин в годы ВОВ.

Испокон веков многие думали, что война не женское дело. Действительно, раньше в боевых действиях принимали участие только мужчины. Но после этой войны всё изменилось. Женщины наравне с мужчинами участвовали в боевых действиях. Огромен вклад “ночных ведьм” – летчиц, наводящих ужас среди немецких войск, девушек-снайперов, зенитчиц, разведчиц, танкисток и многих других. Они работали на заводах в тылу, строили оборонительные сооружения и дороги.

Особую роль сыграли женщины-медики: 42% врачей и 43,4% хирургов на фронте были женщинами, а среди 2-х миллионов среднего и младшего медицинского персонала – более 80%. Они спасали раненых на всех этапах эвакуации, вернув в строй 70% бойцов. 15 женщин-медиков удостоены звания Героя Советского Союза.

Наибольшее восхищение и гордость вызывает у меня жизненный путь и подвиги медсестры – Зинаиды Тусноловой-Марченко. За 8 месяцев она вынесла с поля боя 123 раненых. В феврале 1943-го во время боя за деревню Горшечное Зина Туснолова бросилась на помощь раненому командиру, но сама получила тяжелое ранение. К ней подошел один из немцев, бил ногами и прикладом автомата, пока девушка не потеряла сознание. Только через сутки её нашли разведчики. Чудом оставшись в живых после ранения и обморожения, она перенесла восемь операций, потеряла руки и ноги. Из госпиталя Зинаида отправила написанное медсестрой под её диктовку письмо к любимому. Будущий муж написал ей в ответ: “...Родная моя страдальца! Никакие несчастья и беды не смогут нас разлучить. Нет такого горя, нет таких мук, какие бы вынудили забыть тебя, моя любимая...”. Эти строки придали девушке сил для дальнейшего лечения и протезирования. Ей было присвоено звание Героя Советского Союза. Международный комитет Красного Креста присудил ей высшую награду – медаль имени Флоренс Найтингейл. Постоянным преодолением тяжелейших испытаний стала и ее послевоенная жизнь. Поскольку ноги были ампутированы очень высоко, в Московском институте протезирования Зине сделали специальный бандаж, к которому на ремнях крепились протезы. Незабываемым стал день, когда она впервые встала на эти искусственные ноги. Писать научилась с помощью специально изготовленной манжетки, пристегнутой к культе правой руки. И, несмотря на все невзгоды, Иосиф, как и обещал, женился на Зине, всю жизнь заботился о ней.

Историческая память – основа гражданско-патриотического воспитания молодежи, объединяющая поколения. Помнить о прошлом – значит отдавать дань тем великим людям, которые внесли большой вклад в развитие страны. Исторические подвиги белорусов, храбрость и отвага, проявленная в самые тяжелые времена, вызывают гордость за нашу страну. Особенно ценен вклад наших предков в победу в Великой Отечественной войне. Женщины не только сражались наравне с мужчинами, но и оказывали незаменимую помощь в тылу:

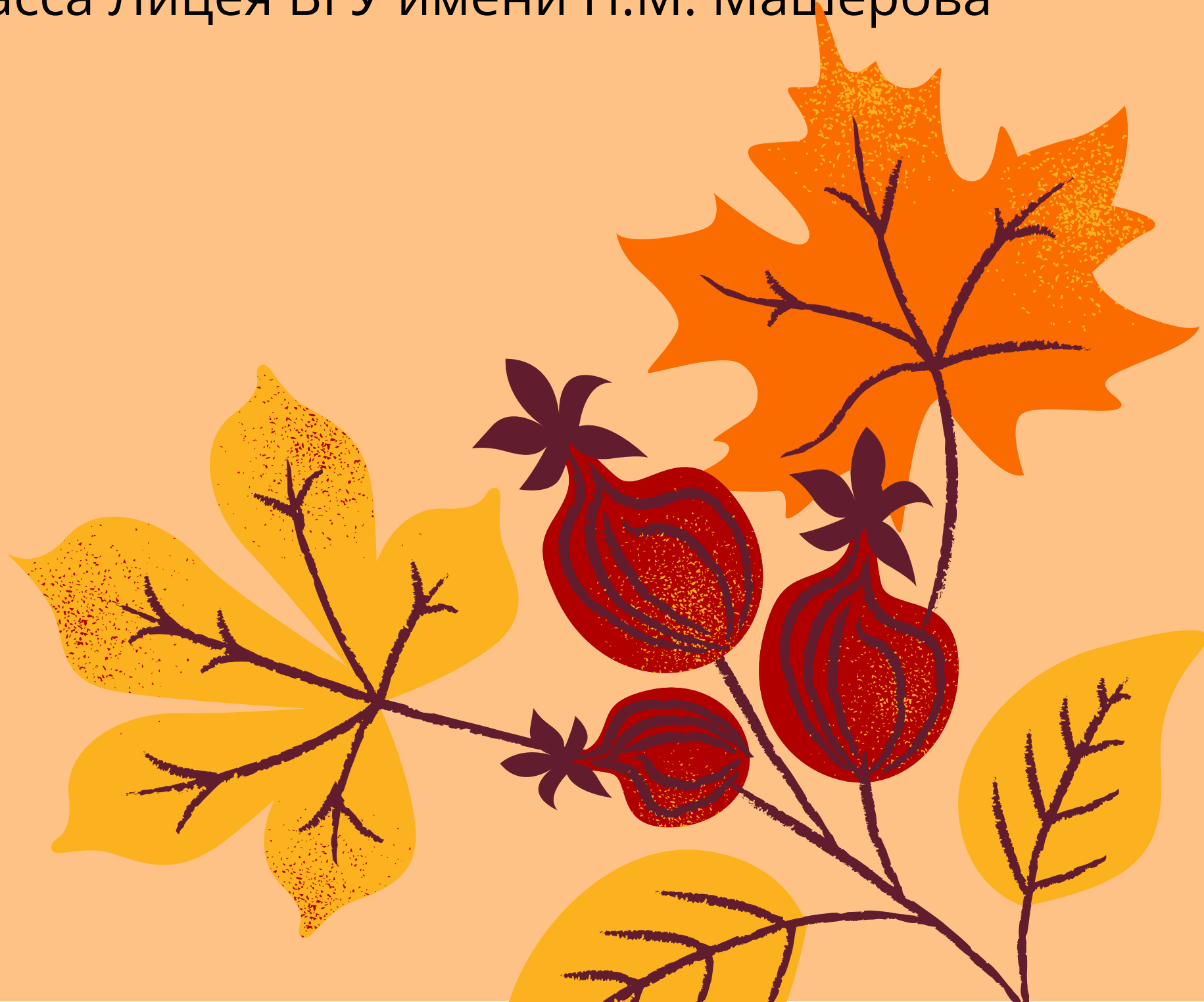
*У войны не женское лицо.
Только утвержденье слабовато.
Много было спасено бойцов
Медсестричками из медсанбата.*

*Сколько женщин! Жен и матерей.
Позабыв как можно улыбаться,
Ждут домой мужей и сыновей.
Только всем не суждено дождаться.*

Т. Якубинская

Совместные усилия, взаимопомощь и любовь к своей стране привела к абсолютной победе в войне. Очень важно передавать знания о прошлом, ведь без прошлого не будет будущего!

Кузнецова Варвара, 10 М класса Лицея ВГУ имени П.М. Машерова

Благодарность родителям

Гордость за свою страну – чувство сложное и многогранное, рожденное из уважения к прошлому, любви к настоящему и вере в будущее. Для меня, как для белоруса, гордость за Беларусь – это не просто декларация, это глубокое переживание, пронизывающее каждый аспект моей жизни. Это чувство укоренено в богатой истории, уникальной культуре и нестигаемой вере в потенциал нашей земли.

История Беларуси – это летопись борьбы за независимость, за право говорить на родном языке и сохранять свою идентичность. От Полоцкого княжества и Великого Княжества Литовского до трагических страниц Второй мировой войны и Чернобыльской катастрофы белорусский народ неоднократно проявлял стойкость, мужество и способность к самопожертвованию. Эта память о прошлом, о подвигах предков, вдохновляет нас на созидание и укрепление нашей страны сегодня. Мы гордимся Франциском Скориной, первопечатником, просветителем и гуманистом, чья деятельность заложила основы для развития белорусской культуры. Мы чтим память Янки Купалы и Якуба Коласа, чьи произведения стали голосом народа, отражая его чаяния и надежды.

Беларусь – это земля неповторимой красоты, с ее бескрайними лесами, живописными озерами и тихими реками. Эта природа, вдохновлявшая художников и поэтов на протяжении столетий, формировала особый менталитет белорусов – скромность, трудолюбие и уважение к земле. Мы гордимся нашей культурой, в которой гармонично сочетаются древние традиции и современные тенденции. Белорусский язык с его мелодичным звучанием и богатым словарным запасом является живым свидетельством нашей уникальности. Мы гордимся нашим народным творчеством, которое проявляется в песнях, танцах, вышивке и ремеслах.

Мои родители с самого детства прививали мне любовь к родной земле. Они рассказывали мне истории о наших предках, о их мужестве и стойкости, знакомили с белорусской культурой, водили на экскурсии по историческим местам. Именно они научили меня ценить белорусский язык, уважать традиции и гордиться своей национальной идентичностью. За эту любовь и преданность своей стране, которую они передали мне, я им бесконечно благодарен.

И, конечно, я благодарен моими родителями, за то, что я получаю образование в Лицее ВГУ имени П.М. Машерова. Именно в стенах Лицея ВГУ имени П.М. Машерова я глубже осознал значимость этих ценностей. Углубленное изучение истории Беларуси, литературы и культуры позволило мне взглянуть на свою страну под новым углом, увидеть ее красоту и силу в единстве прошлого и настоящего.

Преподаватели лицея, увлеченные своим делом, смогли еще больше укрепить мою любовь к родному языку, заинтересовать историей и культурой, показать роль личности в развитии общества. Лицей стал местом, где я научился критически мыслить, анализировать информацию и формировать собственное мнение о происходящем в стране и мире. Именно там я осознал, что гордиться своей страной – это не просто говорить об этом, а активно участвовать в ее жизни, приносить свой вклад в ее развитие.

Несмотря на все сложности и вызовы, с которыми сталкивается Беларусь, я верю в ее светлое будущее. Я верю в талант и трудолюбие белорусского народа, в его способность к инновациям и созиданию. Я вижу, как молодые люди, полные энергии и амбиций, стремятся внести свой вклад в развитие страны, создавать новые проекты и укреплять ее позиции на мировой арене. Мы гордимся нашими достижениями в науке, образовании, спорте и культуре. Мы гордимся нашей молодежью, которая уверенно смотрит в будущее и готова строить новую Беларусь.

В заключение хочу сказать, что гордость за Беларусь – это чувство, которое живет в моем сердце. Эта гордость зародилась в моей семье благодаря любящим и преданным своей стране родителям и укрепилась благодаря опыту обучения в Лицее ВГУ имени П.М. Машерова. Это чувство вдохновляет меня на созидание, на труд во благо своей страны и на веру в ее будущее.

Тращенко Антон, 11 Б класса Лицея ВГУ имени П.М. Машерова

Моя Беларусь – моя гордость

Гордость – это чувство, которое невозможно навязать. Оно рождается внутри, когда мы осознаём ценность того, что имеем. Для меня гордость за Беларусь – это не громкие лозунги, а тихая уверенность в том, что моя страна достойна уважения, любви и бережного отношения.

Беларусь – это страна озёр, лесов, полей. Я горжусь тем, что могу гулять по сосновому бору, слушать пение птиц, видеть, как рассвет отражается в воде. Аист, берёза, василёк – это не просто символы, это часть моего мира. Я горжусь природой Беларуси. Это не экзотика, а родная земля, которую хочется сохранить и передать дальше. Мы умеем беречь природу, уважать её. В этом – наша сила.

Я верю, что любовь к родной земле начинается с любви к её деревьям, рекам, животным. И эта любовь – тоже форма гордости.

Я горжусь людьми, которые живут рядом. Белорусы – спокойные, трудолюбивые, добрые. Они умеют работать, не жалуясь, помогать, не требуя благодарности. Беларусь прошла через множество испытаний, но сохранила свою целостность и достоинство. В годы Великой Отечественной войны наш народ проявил невероятную стойкость: партизанское движение стало символом сопротивления и мужества.

Моя прабабушка была партизанкой. Она жила в деревне и помогала бойцам: передавала еду, прятала раненых, носила важные сообщения. Это было опасно, но она не боялась. Её рассказы – самые дорогие для нашей семьи. Благодаря таким людям, как она, Беларусь выстояла и победила.

После войны Беларусь восстанавливалась из руин, строила города, школы, заводы. Люди работали не ради славы, а ради будущего. И это будущее стало возможным благодаря их усилиям. Я горжусь поколением, которое не сломалось, а создало фундамент для нашей сегодняшней жизни.

Беларусь – это не только пейзажи и история, это люди, которые создают. Не ради славы, а потому что иначе не могут. Учителя, которые передают не только знания, но и уважение к родному слову. Мастера, чьи руки помнят дерево, ткань, глину, как будто в них живёт сама земля. Поэты, которые пишут не для громких премий, а чтобы сохранить голос нации.

Именно они – повод для гордости. Потому что в их трудах – не только талант, но и любовь. А любовь к родному – это и есть самое сильное основание для будущего.

Я горжусь белорусским языком. Он звучит мягко, тепло, по-домашнему. В нём – нежность, уважение, глубина. Белорусский язык – певучий, глубокий. Он звучит как колыбельная, как молитва, как голос предков. Я горжусь тем, что могу говорить на нём, писать, думать.

Это язык, который несёт в себе мудрость и нежность. Когда я слышу, как бабушка говорит на “родной мове”, мне кажется, что каждое слово несёт в себе историю. Белорусский язык – это не просто средство общения, это культурное богатство, которое нужно сохранять.

Я горжусь культурой и традициями. Наши праздники, песни, вышиванки, народные сказки – всё это создаёт особую атмосферу. Культура Беларуси – это её душа. Я чувствую гордость, когда слышу народные песни, когда вижу узоры на рушниках, когда читаю стихи Янки Купалы, Максима Богдановича, Якуба Колоса. В этих строках – любовь к родной земле, боль и надежда, свет и сила.

В лицее мы часто готовим выступления, участвуем в конкурсах, изучаем историю. И каждый раз я чувствую: мы не просто повторяем, мы продолжаем. Мы – часть живой культуры.

Я чувствую гордость, когда вижу, как мои сверстники создают проекты, помогают другим, участвуют в жизни общества. Мы – новое поколение, и наша гордость за Беларусь проявляется в делах, в стремлении сохранить и приумножить всё, что нам передали.

Гордость за Беларусь – это не просто чувство, это выбор. Выбор быть честной, доброй, трудолюбивой. Выбор помнить свою историю, уважать свою культуру, заботиться о своей природе. Это не громкие слова, а тихая, но сильная внутренняя позиция.

Я горжусь Беларусью, потому что она – моя родина. Потому что её прошлое учит меня стойкости, её настоящее вдохновляет меня на действия, её будущее зависит от меня. И я хочу, чтобы каждый человек чувствовал то же самое: глубокую, искреннюю, светлую гордость за свою страну!

Григорьева Ульяна, 10 Г класса Лицея ВГУ имени П.М. Машерова

Горжусь прадедом!

*Люди!
Покуда сердца стучатся, –
помните!
Какою
ценой
завоевано счастье, –
пожалуйста, помните!
Р. Рождественский*

Гордость за Беларусь – это сложный и многогранный комплекс чувств, который может включать в себя различные аспекты истории, культуры, природы, достижений и потенциала страны.

Героическое прошлое Беларуси несомненно вызывает гордость!

В 2025 году мы отмечаем 80-летие Победы в Великой Отечественной войне. Эту дату помнят и знают не только в нашей стране. Неспроста 2025 год объявлен Годом мира и единства в борьбе с нацизмом. Во многих семьях живёт память о тех, кто встал на защиту Родины, кто не вернулся с поля боя, кто своим самоотверженным трудом в тылу приближал Великую Победу.

Благодаря героическому подвигу наших предков мы можем жить в свободной стране, расти и развиваться, заниматься творчеством, дружить, любить!

В каждой семье есть свои герои, отдавшие жизнь за Родину. Кто-то вернулся с поля боя, а чьи-то имена высечены на мемориалах и обелисках, чьи-то лица смотрят на нас с фотографий военных лет.

В свои 16 лет я, к счастью, не видела войны. Но знаю, что Великая Отечественная была одной из самых страшных войн, которые когда-либо проносились над Беларусью.

Мои бабушки и дедушки родились в мирное время и не столкнулись с фашистской ордой, но они рассказывали о моём прадедушке Астрединове Тихоне Ивановиче, который с детства стал героем для меня и всей моей семьи.

В 1941 году он был призван в ряды Советской Армии и служил рядовым на юго-западном фронте писарем старшего штаба полка. Весной 1943 года Тихон Иванович прибыл на службу в звании старшина в 260 пикирующий бомбардировочный авиационный полк орденов Суворова и Кутузова. С мая 1943 года был воздушным стрелком, совершил 25 боевых вылетов, сбил несколько вражеских самолетов.

27 сентября при бомбометании железнодорожной станции прадедушка смело дал отпор фашистам из пулемёта и несколько эшелонов с немцами пустил под откос.

В январе 1944 года в составе разведывательного отряда летал в тыл противника и сбросил на их территорию более 2000 листовок. Враг открыл огонь по самолёту, но дедушка ловко смог увести машину.

В апреле 1944 года приказом от имени Президиума Верховного Совета Союза ССР Тихон Иванович награждён медалью "За отвагу".

В апреле 1945 года мой дед награждён Орденом Славы III степени.

12 июня 1945 года приказом 17-й воздушной армии 3-го украинского фронта от имени Президиума Верховного Совета Союза ССР за образцовое выполнение боевых заданий командования на фронте борьбы с немецкими захватчиками и проявленные при этом доблесть и мужество Астрединов Тихон Иванович награждён Орденом Красной Звезды.

Я горжусь своим прадедом, потому что он каждый день бросал вызов смерти. Горжусь бабушками и дедушками, которые в мирное время плечом к плечу восстанавливали нашу страну. Их труд, негибкая воля, энтузиазм привели к тому, что мы сейчас живём в свободной, независимой, мирной стране.

Наша задача не разорвать цепь, связывающую прошлое, настоящее и будущее. Нам, ныне живущим, надо продолжить их дело. Мы должны помнить имена погибших, помнить Победу, добытую кровью и высоким патриотизмом!

Беларусь – это прежде всего люди! Любовь к Родине – это любовь к своей семье, гордость и память о своих предках!

Ларькина Дарья, 10 Г класса Лицея ВГУ имени П.М. Машерова

Восень

Над палямі хістаўся пащэроблены месяц,
Вецер дзьмуў, і шумеў па-над Нёманам бор.
Восень вецце сухое зграбла і на ўзлессі
Падпаліла пагрэцца начлежны касцёр.
Падпаліла касцёр, прылягла ў тумане,
Ды кароткім быў гэты пад зорамі сон:
Крык трывожны птушыны збудзіў яе рана,
Па зямлі адкастра разліваўся агонь.
Загарэліся гнёзды, і іскры пажару
Пачала яна з птушкамі, з ветрам гасіць.
Толькі полымя ўжо разлілося ў імшарах,
Па лясах і палях, па курганах брусніц.
І па сённяшні дзень восень жару не можа
Пагасіць на зямлі, ходзе з краю ў край,
Заліваючы ліўнямі ў полі бярозы
І цалуючы кожны рабінавы гай.

Максім Танк

Рэдакцыйная калегія часопіса:

Бароўка Ванда Юльянаўна — доктар філалагічных навук, прафесар;
Здольнікаў Віктар Віктаравіч — кандыдат філалагічных навук, дацэнт;
Крыклівец Алена Уладзіміраўна — доктар філалагічных навук, дацэнт, прафесар
кафедры рускай і беларускай філалогіі, член Саюза пісьменнікаў Беларусі;
Лапін Іван Людвігавіч — кандыдат філалагічных навук, прафесар;
Русілка Вольга Іванаўна — кандыдат філалагічных навук, дацэнт, член Саюза
пісьменнікаў Беларусі.

Галоўны рэдактар часопіса:

Царава Дар'я Сяргееўна — студэнтка 4 курса ФГЗіКа спецыяльнасці "Рамана-германская
філалогія" ВДУ імя П.М. Машэрава.

ФГЗіК – не отставайце ад часу!

Тэлеграм канал факультэта:
t.me/vsu_fhac

Кантакты для сувязі:

+375 (29) 294-63-15

neoksidmagnia@gmail.com
(галоўны рэдактар часопіса)

